

Waterstelling

'In het nieuwe kabinet moet een minister van Water worden aangesteld'

In het kader van de naderende verkiezingen legden wij bovenstaande stelling voor aan de lijsttrekkers van: VVD, PvdA, SP, CDA, D66, ChristenUnie, GroenLinks, SGP en Partij voor de Dieren. Dit waren de reacties:

Barbara Visser, woordvoerder water, VVD

'We hebben een minister voor Infrastructuur en Milieu, een Deltaprogramma, een Deltafonds en een Deltacommissaris. Maar bovenal werken iedere dag mensen in de waterschappen, provincies, gemeenten, drinkwaterbedrijven en (boeren)bedrijven samen voor droge voeten en schoon en betaalbaar drinkwater. Dit gaat goed, maar dat betekent niet dat wij op onze lauweren kunnen rusten. De zeespiegel stijgt, de regenbuien worden heviger en toegang tot schoon en gezond water is in het belang van eenieder. Dit lossen we niet op met een Haagse discussie die nergens toe leidt. Maar gewoon door iedere dag met elkaar samen te werken, door afspraken te maken over waterveiligheid en waterkwaliteit en deze kennis wereldwijd uit te dragen.'

Lutz Jacobi, woordvoerder water, PvdA

'De Partij van de Arbeid wil dat water een voornaam onderwerp wordt in de komende kabinetsformatie. De inhoud is wat de PvdA betreft daarbij veel belangrijker dan het al dan niet creëren van een aparte ministerspost voor het dossier Water. De PvdA wil dan ook inzetten op verbetering van waterveiligheid en waterkwaliteit. Mede door de klimaatverandering en de stijgende zeespiegel is aandacht voor onze waterveiligheid van groot belang. Waar dat kan, verbinden we deze opgaven met natuurontwikkeling, recreatie en landschapsbeheer, zodat er met één investering meerdere doelen worden bereikt. Daarnaast willen we het Deltaprogramma, waardoor er meer mogelijkheden ontstaan voor de export van de opgedane kennis. Ook op het terrein van waterkwaliteit moeten nu echt stappen worden gezet. Het is daarbij belangrijk dat er één minister komt die regie voert op de aanpak van medicijnresten, industrielozingen, mest in relatie tot waterkwaliteit en gewasbeschermingsmiddelen. Zo zorgen we ervoor dat waterkwaliteit in samenhang benaderd wordt, en dat één bewindspersoon kan worden aangesproken en afgerekend op de resultaten van de Delta-aanpak.'

Emile Roemer, lijsttrekker SP

‘Water is een fundamenteel mensenrecht. Daar handel je niet in, dat laat je niet over aan de markt. Het hoort dus thuis bij een ministerie. Dat klinkt logisch, maar vorig jaar kwam de CEO van Nestlé nog onder vuur te liggen toen hij voorstelde de watersector, ook die in ontwikkelingslanden, volledig te privatiseren. Overigens maakt zijn bedrijf, de grootste bron- en mineraalwaterproducent ter wereld, jaarlijks een nettowinst van 9 miljard euro. Ten gevolge van de crisis is in Spanje en Griekenland onder druk van het IMF en de EU het water al geprivatiseerd. Het leidde tot massale protesten waarvoor miljoenen mensen de straat op gingen. Een aparte minister voor Water lijkt me nu niet nodig; er zijn vele zaken die onze aandacht verdienen. Wel moeten we ervoor zorgen dat we weten wat we met ons water willen. Hoe helpen we landen waar water schaars is? Hoe pakken we wereldwijd vervuilers aan? Hoe voorkomen we dat ons water voor economisch gewin

in de waagschaal wordt gesteld? De roep om te mogen boren naar schaliegas is daar een heel concreet voorbeeld van. Nederlands drinkwater is van topkwaliteit, maar moet wel beschermd worden. Nog beter is het wanneer de rest van de wereld óók de beschikking heeft over veilig drinkwater.’

Jaco Geurts, woordvoerder waterbeleid, CDA

‘We zijn een klein land van 17 miljoen mensen, dat groot is geworden door samenwerking in onze gezamenlijke strijd tegen het water, door onze handelsgeest en onze openheid naar de wereld en door onze gemeenschapszin, die mensen hier een veilig thuis bood. Op dit moment zit water in de portefeuille van de minister. In het vorige kabinet in de portefeuille van een staatssecretaris. Voor het CDA is van belang dat het dossier water goed beheerd wordt door een bewindspersoon. De afgelopen maand juni werd gekenmerkt door zware regen- en hagelbuien in het zuidoosten van Nederland. Plaatselijk viel 250 tot 280 mm en dat is meer dan in een gemiddelde zomer en uniek voor juni. Als CDA leven we mee met de inwoners van het gebied dat zeer extreem is getroffen door een ijsstorm met hagelstenen van ongekende omvang en onder water gelopen land. Als je de beelden uit Zuidoost-Nederland tot je laat doordringen kun je je niet voorstellen

dat er ook perioden van droogte en tekorten aan zoet water kunnen ontstaan in Nederland. Toch moeten wij met deze scenario's wel serieus rekening houden. Van al het water op aarde, waarvan 97% uit oppervlaktewater bestaat, is slechts 2,614% zoet water. Bijzonder is het dan ook dat het CDA één van de weinige politieke partijen is die zich zorgen maakt over de verzilting: het toenemen van het zoutgehalte van bodem of water. Terwijl één van de doelen van het Deltaplan oorspronkelijk was: het beveiligen van het land tegen verzilting lijkt het soms dat we dit doel uit het oog zijn verloren. Het tegengaan van verzilting, de komende jaren, zou prioriteit moeten hebben bij het kabinet.’

Waterstelling

Salima Belhaj, woordvoerder water, D66

'Schoon drinkwater is ontzettend belangrijk. De voorraad drinkwater in Nederland is beperkt, maar wordt tegelijkertijd onvoldoende benut: slechts een klein deel van leidingwater wordt daadwerkelijk geconsumeerd. D66 vindt het belangrijk dat de provincie haar waterleidingbedrijf aanspoort om meer voorlichting te geven over hoe huishoudens en bedrijven efficiënter, zuiniger en milieuvriendelijker kunnen omgaan met water. Tegelijkertijd moeten we goed zorgen voor de natuur in winningsgebieden. Daardoor maken we natuur faciliterend: een gezonde natuurlijke omgeving beschermt grondwater-vorraden, terwijl afdoende grondwater zorgt voor een gezonde natuurlijke omgeving.'

D66 wil dat afvalwater al gezuiverd wordt voordat het in het riool terechtkomt. Door het moment van zuivering te verplaatsen, kunnen we vervuiling van het grondwater door nutriënten en medicijnresten voorkomen. D66 wil ook aandacht voor watervervuiling door nieuwe stoffen zoals microplastics en medicijnresten, zodat deze stoffen in de toekomst geen bedreiging voor de kwaliteit van grond- en oppervlaktewater kunnen gaan vormen.

Het is belangrijk dat dit alles niet bij voornemens blijft, maar dat de plannen ook daadwerkelijk worden uitgevoerd. Dit geldt des te meer voor het waterkwaliteitsbeleid dat nog uitgevoerd moet worden, zoals het 5e Actieprogramma Nitraatrichtlijn en de 2e Nota Duurzame Gewasbescherming. Het verbeteren van de waterkwaliteit is voor iedereen van belang. D66 wil niet dat één minister zich druk maakt over water, maar dat Europa, rijk, provincies, bedrijfsleven en particulieren intensiever samenwerken voor een betere waterkwaliteit.'

Carla Dik-Faber, woordvoerder waterbeleid, ChristenUnie

'Nederland leeft met water. Water zorgt voor veel welvaart en werkgelegenheid in ons land en is belangrijk voor onze voedselvoorziening. Tegelijkertijd is het een bron van zorg en aandacht, juist omdat het overal zo dichtbij is en delen van Nederland onder de zeespiegel liggen. Waterveiligheid en schoon water zijn niet vanzelfsprekend.'

Het is goed dat de politiek veel aandacht geeft aan water in allerlei opzichten. In ons verkiezingsprogramma pleit de ChristenUnie dan ook voor robuuste waterschappen die het fundament verzorgen onder de hele Nederlandse waterhuishouding. Ook wil de ChristenUnie meer geld vrijmaken voor de uitvoering van het Deltaprogramma, zodat ook in de toekomst onze veiligheid gegarandeerd is en we de zoetwatervoorzieningen kunnen verbeteren. Daarnaast streeft de ChristenUnie naar schoon water voor mens, dier en milieu. Waterbedrijven spelen hier een grote en belangrijke rol in. We zien echter dat voor de vervuiling met medicijnresten en microplastics de zuivering niet voldoende is. Dit probleem moeten we bij de bron aanpakken en ook hier speelt de politiek een belangrijke rol.

Een integrale aanpak van het watervraagstuk is noodzakelijk. Daarom is het goed dat er een Deltacommissaris is met een eigen langjarig Deltaprogramma. Dit gaat primair over waterveiligheid, maar ook waterkwaliteit en beschikbaarheid van zoet water krijgen nu een Delta-aanpak onder regie van de Deltacommissaris. Ik ben daar erg blij mee. Op die manier is er al een soort minister van Water met een langjarig investeringsprogramma. Water is te belangrijk om een speelbal van kabinetwisselingen te zijn.'

Liesbeth van Tongeren, woordvoerder water, GroenLinks

‘Oneens met de stelling. GroenLinks is tegen versnippering en verkokering van beleidsterreinen, met bijbehorende ambtenarenapparaten en ambtelijke overlegcircuits. Het belang van schoon drink-, oppervlakte- en grondwater raakt daarnaast vrijwel elk ministerie, dus lijkt het onmogelijk om al die deelbelangen bij één waterminister onder te brengen. Beter lijkt het me om de minister van Infrastructuur en Milieu aan te wijzen als coördinerend minister voor water. Deze minister is dan verantwoordelijk voor een integrale aanpak en het behartigen van het waterbelang. Het betekent bijvoorbeeld dat de IenM-minister intensief betrokken is bij de besluitvorming van mijnbouwactiviteiten, die de kwaliteit van grondwater kan beïnvloeden. De IenM-minister moet zelfs de doorslag kunnen geven om van bepaalde activiteiten af te zien of juist bepaalde activiteiten te ondernemen om goede waterkwaliteit te garanderen.’

Kees van der Staaij, lijsttrekker SGP

‘Gezond water is van levensbelang. Dat drinkwaterbedrijven goed werk leveren en we in Nederland goed en gezond kraanwater hebben, mag de aandacht voor waterkwaliteit niet doen verslappen. Zo vormen de aanwezigheid van resten van geneesmiddelen in het oppervlaktewater een toenemend probleem. Ook zit op een aantal plekken in Nederland nog te veel fosfaat en nitraat in het grond- en oppervlaktewater. Er is nog genoeg werk aan de winkel. Het lastige is dat verschillende ministeries betrokken zijn. Minister Schippers is verantwoordelijk voor ziekenhuizen en geneesmiddelenbeleid. Staatssecretaris Van Dam gaat over het mestbeleid. Hij zou ervoor moeten zorgen dat afgestapt wordt van generieke aanscherpingen van de regels en dat werk gemaakt wordt van gebiedsgericht beleid. Minister Kamp hakt knopen door over de winning van schaliegas. Minister Schultz bepaalt hoe waterkwaliteit meegenomen wordt bij vergunningverlening. Een

aparte minister van Water is een sympathiek idee, maar gaat in de praktijk niet zo werken. De SGP vindt het veel belangrijker dat ieder ministerie verantwoordelijkheid neemt als het gaat om de waterkwaliteit. Het is aan de minister van Infrastructuur & Milieu die water in zijn/haar portefeuille heeft, om collega's bij de les te houden.’

Esther Ouwehand, woordvoerder water, Partij voor de Dieren

‘Ons water moet absoluut beter worden beschermd! Vooral de intensieve landbouw vormt een steeds grotere bedreiging van ons drinkwater. Nederland staat in de top 3 van landen met het hoogste gebruik van landbouwgif ter wereld, en dat merken we aan hardnekkige vervuiling van grond- en oppervlaktewater met bijvoorbeeld het zeer schadelijke imidacloprid. Het mestoverschot uit de veehouderij is de laatste jaren nóg verder gegroeid en ook dat merken de drinkwaterbedrijven meteen – hogere zuiveringskosten, hogere lasten. De Partij voor de Dieren wil dus dat er een minister van Duurzaamheid komt, die op alle fronten ons natuurlijk kapitaal beschermt: gezonde lucht, gezonde bodems én schoon en veilig drinkwater!’